

Laidiens: 06.06.1997., Nr. 138

Ministru kabineta noteikumi Nr. 200

Rīgā 1997.gada 3.jūnijā (prot. nr. 31 5.§)

Noteikumi par valsts budžetā ieskaitāmo nodokļu maksājumu pamatparādu kapitalizāciju

*Izdoti saskaņā ar likuma
"Par nodokļiem un nodevām" 24.pantu*

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka kārtību, kādā saskaņā ar likumu "Par nodokļiem un nodevām" tiek kapitalizēti privatizēto un privatizējamo valsts uzņēmumu un uzņēmēj sabiedrību valsts budžetā ieskaitāmo nodokļu (turpmāk — nodokļi) maksājumu pamatparādi.

2. Noteikumos lietotie termini:

2.1. **nodokļu maksājumu pamatparāds** — šo noteikumu izpratnē — nodokļa vai vairāku nodokļu maksājumu daļa, kas nav samaksāta attiecīgā nodokļa likumā noteiktajā laikā un apmērā, un nodokļu pamatparāda palielinājuma nauda, ja šajos noteikumos nav noteikts citādi;

2.2. **pamatparāda palielinājuma nauda** — šo noteikumu izpratnē — summa, par kādu nodokļu pamatparāds visā tā kavējuma periodā saskaņā ar likuma "Par nodokļiem un nodevām" prasībām tiek palielināts atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajai refinansēšanas likmei;

2.3. **nodokļu administrācija** — šo noteikumu izpratnē — Valsts ieņēmumu dienests un Valsts sociālās apdrošināšanas fonds, kā arī to izveidotas institūcijas;

2.4. **valsts īpašuma objekts** — šo noteikumu izpratnē — uzņēmums (uzņēmēj sabiedrība), nekustamais īpašums, uzņēmuma (uzņēmēj sabiedrības) daļa, nekustamā īpašuma daļa, manta vai kapitāla daļas, kas ir valsts īpašums;

2.5. **privatizējamais uzņēmums** — šo noteikumu izpratnē — privatizācijas procesā esošais valsts uzņēmums (uzņēmēj sabiedrība), kurš likumā noteiktajā kārtībā nodots privatizācijai, un statūtsabiedrība ar privāto kapitālu, kurā valsts daļa vai valsts un pašvaldības daļu kopsumma tās pamatkapitālā pārsniedz (pārsniedza) 50 procentu;

2.6. **privatizētais uzņēmums** — šo noteikumu izpratnē — valsts īpašuma objekts, kurš privatizēts likumā vai citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā;

2.7. **privatizācijas process** — šo noteikumu izpratnē — laikposms no dienas, kad valsts īpašuma objekts tika nodots privatizācijai, līdz dienai, kad tiek apstiprināti šī īpašuma objekta privatizācijas noteikumi (privatizācijas projekts), pēc kuriem tas tiek privatizēts;

2.8. **privatizāciju veicošā institūcija** — šo noteikumu izpratnē — Privatizācijas aģentūra vai cita likumos vai citos normatīvajos aktos paredzētā institūcija, kura veic (ir veikusi) valsts īpašuma objektu privatizāciju;

2.9. **privatizācijas brīdis** — šo noteikumu izpratnē — diena, līdz kurai izveidojušies nodokļu maksājumu pamatparādi privatizētajam uzņēmumam tiek kapitalizēti;

2.10. **pašreizējais brīdis** — šo noteikumu izpratnē:

2.10.1. privatizējamajam uzņēmumam — kārtējā gada kārtējā mēneša pirmais datums;

2.10.2. privatizētajam uzņēmumam — pieteikuma par nodokļu maksājumu pamatparāda kapitalizāciju iesniegšanas mēneša pirmais datums;

2.11. **kapitalizāciju veicošā institūcija** — šo noteikumu izpratnē — Privatizācijas aģentūra;

2.12. **kārtējā gada kārtējā mēneša pirmais datums** — šo noteikumu izpratnē — datums, uz kuru privatizējamais uzņēmums iesniedz kapitalizāciju veicošajā institūcijā ziņas par nodokļu maksājumu parādiem un bilances un peļņas zaudējumu aprēķinu;

2.13. **kapitalizācijas brīdis** — šo noteikumu izpratnē — diena, kad kapitalizāciju veicošā institūcija ir pieņēmusi lēmumu par nodokļu maksājumu pamatparāda kapitalizāciju;

2.14. **kopējais likviditātes koeficients** — šo noteikumu izpratnē — uzņēmuma (statūtsabiedrības) rīcībā esošo apgrozāmo līdzekļu (krājumi; debitoru parādi; vērtspapīri un līdzdalība kapitālos; naudas līdzekļi — bilances aktīva 2.iedaļas kopsumma) attiecība pret īstermiņa saistībām (aizņēmumi no kredītiestādēm, pircēju izsniegtie avansi, parādi piegādātājiem un darbuzņēmējiem, maksājumi par vekseliem, parādi meitas uzņēmumiem un saistītajiem uzņēmumiem, pārējiem kreditoriem, ieskaitot nodokļu un citus parādus, — bilances pasīva 3.iedaļas otrās daļas kopsumma);

2.15. **pašu kapitāla nodrošinājuma koeficients** — šo noteikumu izpratnē — pašu kapitāla (bilances pasīva 1.iedaļas kopsumma) un ilgtermiņa ieguldījumu (bilances aktīva 1.iedaļas kopsumma) starpības attiecība pret uzņēmuma (statūtsabiedrības) rīcībā esošajiem apgrozāmajiem līdzekļiem (ražošanas krājumi; debitoru parādi; vērtspapīri un līdzdalība kapitālos; naudas līdzekļi — bilances aktīva 2.iedaļas kopsumma).

3. Šie noteikumi piemērojami attiecībā uz:

3.1. privatizēto uzņēmumu, kurš privatizēts saskaņā ar likumu “Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju”, citiem likumiem un normatīvajiem aktiem, kuri reglamentē vai reglamentēja valsts īpašuma objektu privatizāciju, ja privatizētajam uzņēmumam līdz privatizācijas brīdim bija izveidojies nodokļu maksājumu pamatparāds un līdz pašreizējam brīdim tas nav samaksāts;

3.2. privatizējamo uzņēmumu, kurš tiek privatizēts saskaņā ar likumu “Par valsts un pašvaldību īpašuma objektu privatizāciju” un likumu “Par īpašuma privatizāciju agroservisa uzņēmumos”, kā arī uz statūtsabiedrību ar privāto kapitālu, kurā valsts daļa vai valsts un pašvaldības daļu kopsumma tās pamatkapitālā pārsniedz 50 procentu, ja tiem līdz pašreizējam brīdim ir izveidojies nodokļu maksājumu pamatparāds.

4. Nodokļu maksājumu pamatparādu kapitalizē:

4.1. privatizētajam uzņēmumam, kurš privatizācijas rezultātā pārveidots par statūtsabiedrību ar privāto kapitālu;

4.2. privatizētajai statūtsabiedrībai, kura privatizācijas rezultātā kļuvusi par statūtsabiedrību ar privāto kapitālu;

4.3. privatizētajam uzņēmumam, kuru privatizācijas rezultātā nopirkusi statūtsabiedrība ar privāto kapitālu;

- 4.4. privatizētajam uzņēmumam, kuru privatizācijas rezultātā nopirkusi fiziskā persona, ja šī persona nodibina statūtsabiedrību un šī statūtsabiedrība pārņem nodokļu maksājumu parādus;
- 4.5. privatizētajam uzņēmumam, kuru privatizācijas rezultātā nopircis viena īpašnieka uzņēmums, ja šī uzņēmuma īpašnieks pārveido savu uzņēmumu par statūtsabiedrību un šī statūtsabiedrība pārņem nodokļu maksājumu parādus;
- 4.6. citos gadījumos, kad privatizētā uzņēmuma nodokļu maksājumu parādus vai to daļu pārņem statūtsabiedrība likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā;
- 4.7. statūtsabiedrībai ar privāto kapitālu, ja tajā ir ieguldīts valsts uzņēmums vai tā daļa un statūtsabiedrība pārņem šī valsts uzņēmuma nodokļu maksājumu parādus vai to daļu;
- 4.8. privatizācijas procesā esošam valsts īpašuma objektam;
- 4.9. statūtsabiedrībai ar privāto kapitālu, kurā valsts daļa vai valsts un pašvaldības daļu kopsumma tās pamatkapitālā pārsniedz (pārsniedza) 50 procentu.

5. Par privatizācijas brīdi uzskatāms:

- 5.1. privatizētajam uzņēmumam, kurš privatizācijas rezultātā pārveidots par statūtsabiedrību ar privāto kapitālu, — diena, kad statūtsabiedrība reģistrēta Uzņēmumu reģistrā;
- 5.2. privatizētajai statūtsabiedrībai, kura privatizācijas rezultātā kļuvusi par statūtsabiedrību ar privāto kapitālu, — diena, kad statūtsabiedrība ar privāto kapitālu reģistrēta Uzņēmumu reģistrā;
- 5.3. privatizētajam uzņēmumam, kuru privatizācijas rezultātā nopirkusi statūtsabiedrība ar privāto kapitālu, — diena, kad privatizāciju veicošā institūcija ar pieņemšanas-nodošanas aktu nodevusi nopirkto uzņēmumu šai statūtsabiedrībai;
- 5.4. privatizētajam uzņēmumam, kuru privatizācijas rezultātā nopirkusi fiziskā persona, ja šī persona nodibina statūtsabiedrību un šī statūtsabiedrība pārņem nodokļu maksājumu parādus, — diena, kad privatizāciju veicošā institūcija ar pieņemšanas-nodošanas aktu nodevusi nopirkto uzņēmumu šai fiziskajai personai;
- 5.5. privatizētajam uzņēmumam, kuru privatizācijas rezultātā nopircis viena īpašnieka uzņēmums, ja šī uzņēmuma īpašnieks pārveido savu uzņēmumu par statūtsabiedrību un šī statūtsabiedrība pārņem nodokļu maksājumu parādus, — diena, kad privatizāciju veicošā institūcija ar pieņemšanas-nodošanas aktu nodevusi nopirkto uzņēmumu šim viena īpašnieka uzņēmumam;
- 5.6. citos gadījumos, kad privatizētā uzņēmuma nodokļu maksājumu parādus vai to daļu pārņem statūtsabiedrība likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā, — privatizētā uzņēmuma vai statūtsabiedrības privatizācijas brīdis;
- 5.7. statūtsabiedrībai ar privāto kapitālu, ja tajā ir ieguldīts valsts uzņēmums vai tā daļa un statūtsabiedrība pārņem šī valsts uzņēmuma nodokļu maksājumu parādus vai to daļu, — diena, kad šis ieguldījums ir reģistrēts Uzņēmumu reģistrā.
6. Ja privatizētais uzņēmums tā pircējam nav nodots ar pieņemšanas-nodošanas aktu, privatizācijas brīdi nosaka kapitalizāciju veicošā institūcija. Ja uzņēmums ir privatizēts, slēdzot nomas ar izpirkumu līgumu, privatizācijas brīdis ir minētā līguma likumīgā spēkā stāšanās diena.

7. Statūtsabiedrībai ar privāto kapitālu, kurā valsts daļa vai valsts un pašvaldības daļu kopsumma tās pamatkapitālā pārsniedz (pārsniedza) 50 procentu, kapitalizē to nodokļu maksājumu pamatparādu, kas tai ir (bija) laikā, kad

valsts daļa vai valsts un pašvaldības daļu kopsumma pārsniedz (pārsniedza) 50 procentu no statūtsabiedrības pamatkapitāla, kā arī visu nodokļu maksājumu pamatparāda palielinājuma naudu, kas attiecas uz šo pamatparādu.

8. Nodokļu maksājumu pamatparāds netiek kapitalizēts:

8.1. valsts uzņēmumam (uzņēmēj sabiedrībai), kura privatizācija tiek veikta ar privatizācijas paņēmieni — likvidāciju;

8.2. valsts uzņēmumam (uzņēmēj sabiedrībai), ja Ministru kabinets ir izdevis rīkojumu par tā likvidāciju;

8.3. statūtsabiedrībai, kura ir pārņēmusi nodokļu maksājumu parādus, ja ir pieņemts lēmums par šīs statūtsabiedrības likvidāciju;

8.4. statūtsabiedrībai ar privāto kapitālu, kurā valsts daļa vai valsts un pašvaldības daļu kopsumma tās pamatkapitālā pārsniedz 50 procentu, ja ir pieņemts lēmums par šīs statūtsabiedrības likvidāciju;

8.5. statūtsabiedrībai ar privāto kapitālu, kurā valsts daļa vai valsts un pašvaldības daļu kopsumma tās pamatkapitālā pārsniedz 50 procentu, ja šai statūtsabiedrībai nodokļu maksājumu pamatparāds vismaz reizi jau ir kapitalizēts;

8.6. statūtsabiedrībai ar privāto kapitālu, kurā valsts daļa vai valsts un pašvaldības daļu kopsumma tās pamatkapitālā pārsniedz 50 procentu, ja šis kapitāla pārsniegums radies statūtsabiedrības iepriekšējā nodokļu maksājumu pamatparāda kapitalizācijas rezultātā. Šajā gadījumā netiek kapitalizēts tas nodokļu maksājumu pamatparāds, kas statūtsabiedrībai radies pēc iepriekšējā nodokļu maksājumu pamatparāda kapitalizācijas.

9. Nodokļu maksājumu pamatparādu kapitalizē kapitalizāciju veicošā institūcija.

II. Kapitalizācijas nosacījumi

10. Kapitalizāciju veicošā institūcija var kapitalizēt šādus nodokļu maksājumu pamatparādus:

10.1. apgrozījuma nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa maksājumu pamatparādu;

10.2. peļņas nodokļa un uzņēmumu ienākuma nodokļa maksājumu pamatparādu;

10.3. akcīzes nodokļa maksājumu pamatparādu;

10.4. sociālā nodokļa maksājumu pamatparādu, ja tas izveidojies līdz 1996.gada 1.janvārim.

11. Privatizējamajam uzņēmumam kapitalizē nodokļu maksājumu pamatparādus, kas izveidojušies līdz pašreizējam brīdim, bet sociālā nodokļa maksājumu pamatparādu kapitalizē, ievērojot šo noteikumu 10.4.apakšpunkta nosacījumu.

12. Privatizētajam uzņēmumam kapitalizē nodokļu maksājumu pamatparādus, kas izveidojušies līdz privatizācijas brīdim un līdz pašreizējam brīdim nav samaksāti, bet sociālā nodokļa maksājumu pamatparādu kapitalizē, ievērojot šo noteikumu 10.4.apakšpunkta nosacījumu.

13. Vienlaikus ar nodokļu maksājumu pamatparāda kapitalizāciju tiek dzēsta ar attiecīgo pamatparādu saistītā nokavējuma nauda un soda nauda, kas, veicot nodokļu auditu, aprēķināta par nodokļu likumu pārkāpumiem.

14. Privatizējamajam uzņēmumam vai statūtsabiedrībai nodokļu maksājumu pamatparādu kapitalizē šādos gadījumos:

14.1. ja uzņēmuma vai statūtsabiedrības aktīvu vērtības (pēc pārvērtēšanas tirgus cenās) un visu kreditoru saistību (izņemot nodokļu maksājumu pamatparādu, kas tiek kapitalizēts, un ar to saistīto nokavējuma naudu un soda

naudu) starpība ir pozitīva (lielāka par nulli);

14.2. ja pēc kapitalizācijas uzņēmuma vai statūtsabiedrības kopējais likviditātes koeficients būs ne mazāks par 1,0, bet sabiedrības pašas kapitāla nodrošinājuma koeficients būs ne mazāks par 0,1.

15. Lai kapitalizētu nodokļu maksājumu pamatparādu privatizējamajam uzņēmumam, kapitalizāciju veicošā institūcija pārveido šo uzņēmumu par statūtsabiedrību.

16. Privatizētajam uzņēmumam nodokļu maksājumu pamatparādu kapitalizē šādos gadījumos:

16.1. ja pēc kapitalizācijas statūtsabiedrības pašas kapitāls būs pozitīvs;

16.2. ja pēc kapitalizācijas statūtsabiedrības kreditoru saistības nepārsniegs šīs sabiedrības pašas kapitālu vairāk kā par likumā noteikto lielumu;

16.3. ja statūtsabiedrībai pēdējo sešu kalendāra mēnešu laikā nodokļu pamatparāds pieaudzis ne vairāk kā par 10 procentiem (t.i., šajā laikā nav pilnībā nokārtoti attiecīgajam laikposmam paredzētie kārtējie nodokļu maksājumi);

16.4. ja statūtsabiedrībai laikposmā no privatizācijas brīža līdz pieteikuma par nodokļu maksājumu pamatparāda kapitalizāciju (turpmāk — pieteikums) iesniegšanai nodokļu pamatparāds pieaudzis ne vairāk kā par 10 procentiem. Šis nosacījums piemērojams statūtsabiedrībai, kurai minētais laikposms nepārsniedz sešus kalendāra mēnešus;

16.5. ja pēc kapitalizācijas statūtsabiedrības kopējais likviditātes koeficients būs ne mazāks par 1,0, bet sabiedrības pašas kapitāla nodrošinājuma koeficients būs ne mazāks par 0,1.

III. Nodokļu maksājumu pamatparāda kapitalizācija

17. Lēmumu par privatizējamā uzņēmuma nodokļu maksājumu pamatparāda kapitalizāciju pieņem kapitalizāciju veicošā institūcija, pamatojoties uz šādiem dokumentiem:

17.1. notariāli apliecināts uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) reģistrācijas apliecības noraksts (kopija);

17.2. uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) statūti un visi grozījumi tajos, kas izdarīti līdz dokumentu iesniegšanai kapitalizāciju veicošajā institūcijā (oriģināls vai notariāli apliecināts noraksts (kopija));

17.3. nodokļu administrācijas izziņa par privatizējamā uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) nodokļu maksājumu parādiem (1.pielikums), kas izsniegta šo noteikumu 27.punktā noteiktajā kārtībā;

17.4. iepriekšējā gada pārskats un zvērināta revidenta atzinums par gada pārskatu;

17.5. bilance un peļņas un zaudējumu aprēķins pēc stāvokļa uz kārtējā gada kārtējā mēneša pirmo datumu ar Valsts ieņēmumu dienesta atzīmi;

17.6. uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) saistību un apgrūtinājumu saraksts pēc stāvokļa uz kārtējā gada kārtējā mēneša pirmo datumu.

18. Jautājumu par nodokļu maksājumu pamatparāda kapitalizāciju statūtsabiedrībai, kura ir pārņēmusi šo parādu, vai statūtsabiedrībai ar privāto kapitālu, kurā valsts daļa vai valsts un pašvaldības daļu kopsumma tās pamatkapitālā pārsniedz (pārsniedza) 50 procentu, kapitalizāciju veicošā institūcija izskata, pamatojoties uz šādiem dokumentiem:

18.1. statūtsabiedrības pieteikums;